

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

כינוס השלוחים העולמי

ביום רביעי השבוע נפתח בחצר הרבי מליובאוויטש בניו-יורק הכינוס העולמי השנתי של שלוחי הרבי. משתתפים בו יותר מאלפי שלוחים מרחבי העולם, ובהם כשלוש-מאות שלוחים מישראל. בכינוס יהיו עשרות מושבים וסדנאות, בכל קשת העניינים הנוגעים לחיי היהדות בקהילות היהודיות ברחבי העולם. זו הזדמנות יחידה מסוגה לחוש את דופק העם היהודי בעולם כולו ואת האתגרים העומדים לפני היהדות בימינו. זו גם הזדמנות להתפעל ממפעל האדירים שהקים הרבי, העולה ומתפתח בצעדי ענק משנה לשנה.

אנטישמיות בקייב

בקייב, בירת אוקראינה, הוצת בשבוע שעבר בניין בית-הספר היהודי שמחה-חב"ד, ונזק רב נגרם למבנה. זה שיאה של התנכלות מצד חבורת צעירים אוקראינים לבית-הספר של צעירי-חב"ד, שבו לומדים שש-מאות תלמידים. בעבר 'הסתפקו' בקריאות גנאי וביידוי אבנים לתוך הכיתות. לפני שבועיים הושלכה אבן שאליה הוצמד פתק ועליו קריאה לפגוע ביהודים. עכשיו באה ההצתה, שרק בנס לא גרמה פגיעות בנפש. בית-הספר פועל עכשיו לשיקום הבניין, בסיוע הסוכנות היהודית ו'קרן היסוד'.

פרק יומי במשנה

השבת פרשת תולדות יחל המחזור החמישי של לימוד פרק משנה יומי, כתקנת המהר"ל מפראג. במתכונת זו מסיימים את ששת סדרי המשנה בשנה וחצי בקירוב. לקבלת לוח לימוד (ללא תשלום) - טל' 02-6513744 או 052-7667474.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:26	4:59	5:17	4:36
5:26	6:00	6:10	5:32

כניסת החג
צאת השבת

המולד: שבת-קודש, 5 בנוב, 45 דקות ו-2 חלקים
ראשי-חודש כסלו: ביום הראשון

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כשאין חינוך - אין הוראה

מדברים הרבה על רפורמות במערכת החינוך, אבל כל התכניות עוסקות בחומר ולא ברוח, בגוף ולא בנשמה. איפה החינוך לערכים, למורשת, לאהבת העם והארץ?

של מערכת החינוך לחנכו, לעצב את אישיותו ולקבוע בו ערכים נכונים. כיום אין המערכת מתיימרת לחנך, ושאירותיה ממוקדות בתחום אחד - הקניית ידע.

הפן החינוכי נדחק לשוליים. מערכת החינוך נהפכה למערכת ההוראה. היא רואה את עיקר ייעודה בהקניית ידע לתלמידים. הדגש עבר להישגיות, לצינונים טובים במקצועות לימודיים. היעד שהמערכת מעמידה לפני התלמיד הוא להצטיין בלימודים, כדי להגיע למקום טוב יותר במרוץ החיים. הכול נמדד במונחים חומריים - כלכליים-טכנולוגיים.

זו הסיבה המרכזית לירידת קרנם של המורים בעיני הציבור. ההורים שולחים את ילדיהם לבתי-הספר והם מאוכזבים מהתוצאות. כמעט כל הורה יאמר שהוא מתגעגע לחינוך של פעם, לימים שמוסדות החינוך העניקו ערכים, השרישו אהבה לעם ולארץ, הנחילו ידע בתנ"ך ובמורשת ישראל.

מדברים הרבה על רפורמות במערכת החינוך, אבל אם תבחנו את כל התכניות תגלו שהכול עוסק בחומר ולא ברוח, בגוף ולא בנשמה. מדברים על מקצועות ועל ציונים, על שכר ועל תנאים. אין איש מציב כיעד את החזרת הגלגל לאחור, לימים שבית-הספר חינוך ולא הסתפק בהקניית ידע.

הכדור בידי ההורים

אין זו אשמתם של המורים. יש כאן משבר ערכי עמוק, חברה שאיבדה את ערכיה ואינה יודעת לאן היא רוצה ללכת. המורים הם שליחי הציבור, וכשהציבור עצמו מבולבל ושסוע, המורים מעדיפים לעקוף את הסוגיות הערכיות ולהתרכז בהקניית ידע.

הסוגיה הבסיסית הזאת לא תיפתר בתום השביתה. על השאלה הזאת צריכים ההורים לתת את דעתם. אם אתם רוצים שילדיכם יספגו ערכים, יהיו מושרשים במורשת היהודית, יחושו אהבה לעם ולארץ, חפשו בתי-ספר שמנחילים את הערכים האלה. זה הדבר החשוב ביותר שאתם יכולים לעשות בעבור ילדיכם.

והר משלושה שבועות מושבת מערכת החינוך העל-יסודית, ודומה שהעסקים כרגיל. המורים צודקים, האוצר צודק, וגם ההורים, שהשבוע התחילו לשמוע את קולם - צודקים. כולם צודקים, אבל בינתיים מאות-אלפי בני-נוער טובבים ברחובות באפס-מעשה וללא מסגרת, ומספקים כותרות לעמודי הפלילים, תוצאה ישירה של בטלה ושיעמום.

עצם העובדה ששביתה ממושכת כזאת יכולה להתקיים - בלי שום קשר לשאלה מי צודק - מלמדת הרבה על מקומו של החינוך בעולם המושגים הציבורי. גם לעובדי חברת החשמל, 'מקורות' ושירותי הבריאות יכולות להיות תביעות צודקות, אבל לא יעלה על הדעת שהמערכות האלה יושבתו אפילו יום אחד, על-אחת-כמה-וכמה שבועות. ברור לכול שאי-אפשר לנתק את זרם החשמל, לסגור את ברזי המים ולהשבית את שירותי הבריאות, גם אם תביעות העובדים צודקות בתכלית. למה אפוא השבתת תלמידים מלימודם מתקבלת כדבר אפשרי?!

המורים נאבקים על שיפור ההוראה והעלאת מעמד החינוך, אבל בעצם ההשבתה הם משדרים מסר הפוך. ראו את דברי חז"ל "אין מבטלים תינוקות של בית-רבן אפילו לבניין בית-המקדש". שלוש פעמים ביום אנו מתפללים לבניין בית-המקדש, ובכל-זאת, קובעים חז"ל, לימודם של ילדים חשוב מזה. זו אמירה ברורה וחד-משמעית שמעמידה את הלימוד והחינוך כערך עליון. לעומת זאת, כשילדים רואים שאפשר לבטלם מלימודיהם במסגרת מאבק על תוספת שכר, המסר השלילי ברור.

ילדים צריך לחנך

וזו למעשה לב הבעיה של החינוך בישראל. אם תרצו, שמה של המערכת מבטא את השינוי הגדול שחל בה. בעבר קראו לה 'מערכת החינוך'. כיום מעדיפים לכנותה 'מערכת ההוראה'. זה כל ההבדל: בעבר היה ברור שעיקר ייעודם של בתי-הספר והמורים - לחנך את התלמיד. הנחת-היסוד הייתה, שהילד או הנער הם בבחינת חומר-גלם בלתי-מעובד, ותפקידה

מאנשים פשוטים צומחת הגאולה

המשיח השייך לנשמתו, הוא מכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, ומביא את ביאת משיח בגלוי.

שני שלבים בגאולה

לכן אפילו יהודי בדרגה נמוכה, בדרגת 'עקב', מלשון עקב, אף הוא קרוי 'כוכב', ועד שאפילו גוי רואהו ככוכב. ומכאן, מ'עקב', מתחילה ביאת המשיח. לא מהדרגות המרוממות – 'קם שבט מישראל'; אלא דווקא מאנשים פשוטים, בדור של 'עקבתא דמשיחא'.

אחרי ש'עקב' יהיה 'דרך כוכב', יוכל להתקיים השלב השני – 'וקם שבט מישראל'. משיח צדקנו יתגלה בכל תוקפו ועוצמתו, עד ש'ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת (שבזה נכללים בני כל האומות, שיצאו משת), ועד 'וישראל עושה חיל', שיהודים הולכים מחיל אל חיל, בלי שום מגבלות, בביאת משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלמה בקרוב ממש.

(תורת מנחם כרך לא, עמ' 125)

והנה, למרבה הפלא, כאשר התורה מתארת את בוא הגאולה וזריחת אורו של המשיח, מכונה עם ישראל בכינוי הנחות יותר, ככתוב: "דרך כוכב מיעקב". הכוכב, הוא המשיח, מגיע דווקא מ'עקב' ולא מ'ישראל'. כלומר, הגאולה צומחת דווקא ממצב של שפל בעם ישראל ('עקב'), ורק לאחר מכן נאמר "וקם שבט מישראל!"

יהודי ככוכב

יתרה מזו: בגמרא מסופר שגוי אחד בא לפני רבי ישמעאל, ואמר לו שראה בחלומו כי הוא בולע כוכב. אמר רבי ישמעאל: "תיפח רוחו של אותו אדם, שקטל יהודי, שעליו נאמר 'דרך כוכב מיעקב'". נמצא אפוא שגם 'כוכב' מציין את דרגתו של יהודי כאשר הוא נתון לשליטת אומות-העולם, ועד שהגויים יכולים להורגו. השאלה מתעצמת אפוא, מדוע הגאולה מתוארת דווקא במילים "דרך כוכב מיעקב"?

התשובה היא, שכל יהודי מכונה 'כוכב' משום שיש בנשמתו חלק מהמשיח, שהוא ה'כוכב' הכללי. לכן חשובה עבודתו של כל יהודי לקירוב הגאולה, שכן כאשר הוא מתקן את החלק של

אשר יעקב נולד הייתה "ידו אוחזת בעקב עשיר", ולכן נקרא שמו יעקב. כידוע, ליעקב אבינו ניתן עוד שם – ישראל. ההבדל ביניהם הוא, שהשם יעקב מייצג דרגה נחותה (אוחז "בעקב עשיר") ואילו השם ישראל מבטא את מעלתו הגדולה ("שְׁרִיף עם אלוקים").

ואכן, השם יעקב ניתן לו מיד לאחר לידתו, עוד בטרם למד תורה והגיע לרמתו רוחנית הגבוהה, ואילו השם יעקב ניתן לו כשכבר עמד בדרגה עליונה, עד שנלחם עם המלאך, שרו של עשיר, וניצחו.

שתי דרגות

שני שמותיו של יעקב משקפים שני מצבים רוחניים בעם ישראל: 'ישראל' – מבטא את מעמדו של עם ישראל כשהוא מלא בתורה ומצוות, מקיים את רצון ה' ומקבל כוח של שררה על הגויים; ו'יעקב' מבטא מצב ירוד ונחות ביותר, בדרגה של 'עקב', כשעם ישראל שרוי בשפל ועבודתו את ה' היא בלי הבנה והשגה ובלי חיות פנימית.

מן המעיין אברהם ויצחק | מאת הרב אליעזר ברוד

הנפש. אולם בגלל ליצני הדור הוצרך הקב"ה לעשות שקלסתר פניו של יצחק ידמה לאברהם, בניגוד לטבע הנפשיות.

(לקוטי שיחות)

בנו של אברהם

"ואלה תולדות יצחק בן-אברהם אברהם הוליד את יצחק" (בראשית כה, יט). לכל אורך חייו של יצחק בכל דרכיו והליכותיו היה ניכר שהוא בנו של אברהם.

(העמק דבר)

זכות האב וזכות הבן

יצחק היה סבור שהוא עצמו אינו כלום, אלא כל ענייניו שהוא "בן אברהם", והכול בזכות אביו. גם אברהם חשב שכל זכותו היא בכך שהוליד בן כיצחק. זה היה דרכם בקודש, שלא ראו את עצמם ראויים, אלא או זכות אבותם בידם או זכות בניהם.

(רבי יחיאל מאלכסנדר)

גאוה הדדית

יש מי שמתפארים בייחוס אביהם וסבם, אבל הם עצמם עומדים במצב שהסבא והאבא אינם גאים בבן או בנכד. הכתוב מרמז שצריכים להיות שני הדברים: "יצחק בן-אברהם" – שהבן גאה באביו – זכות אבות; ו"אברהם הוליד את יצחק" – האב גאה בבנו – זכות בנים.

(לקוטי שיחות)

בן רואים את האב

"איזהו חכם הרואה את הנולד" (תמיד לב). מהנולד, הבן, אפשר להכיר מי האב. כשראו את יצחק היו יכולים להכיר ולראות מי היה אברהם.

(רבי בונם מפשיסחה)

הבטחת שפע

"עקב אשר שמעת בקול" (בראשית כב, יח). הקב"ה בירך את יצחק בזכות אברהם ולא בזכות עצמו, לפי שיצחק היה 'מרכבה' לבחינת הגבורה, ומהגבורות אין הבטחת ברכה והשפעה. לכן באה ההשפעה ליצחק מבחינת אברהם, שעניינו היה חסד ומשם נמשכות ברכות והשפעות.

(לקוטי לוי יצחק)

שינוי מיוחד

על "אברהם הוליד את יצחק" מפרש רש"י: "לפי שהיו ליצני הדור אומרים, מאבימלך נתעברה שרה... צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו הכול אברהם הוליד את יצחק". אברהם היה 'מרכבה' למידת החסד, ויצחק למידת הגבורה. הרי שהאב והבן היו בעלי תכונות-אופי מנוגדות. לכן היו צריכים להיות הפוכים זה מזה גם בקלסתר הפנים, שבו משתקפות תכונות

אמרת השבוע

אכילה רוחנית

רבי יעקב יצחק, המוכר כ'חזונו מלובלין', נהג בצעירותו להתענות ולהסתגף ולפרוש לגמרי מענייני העולם. הוא למד אז בישיבתו של רבי שלמקה בניקלשבורג, והרבי ראה שהצעיר מפרץ בסיגופיו, עד שהדבר עלול לסכן את בריאותו. שלחו לאניפולי, אל רבי זושא, ונתן בידו מכתב שבו ביקש "להשיב את רוחו של איציקל שלנו".

רבי זושא הזמין את הצעיר לארוחת צהריים, והם אכלו בשמחה יוצאת מגדר הרגיל.

כאשר רבי יעקב יצחק כבר נעשה רבי והמוני חסידים נהרו אליו, אמר: "רבי זושא לימדני לאכול. מאז אכלתי עמו, האכילה אינה מגשמת אותי, אלא היא עצמה בבחינת עבודה רוחנית".

העושר הועבר

רבי נחמיה יחיאל מבחיווה נשא את עינו מתוך הספר והביט באיש העומד בפתח. האיש, שלא נראה שונה משאר עוברי־אורח עניים המתארחים בעיר, בא ככל הנראה לבקש את ברכת הרבי.

בדרך־כלל היה הצדיק מקבל את כל הבאים בסבר פנים יפות, מקשיב למצוקותיהם ומברכם. הפעם, עוד בטרם הספיק האיש להיכנס, הפטיר הצדיק לעברו בכאב, כי לא יוכל לעזור לו. נדהם ומופתע יצא הלה, בלי להבין על מה ולמה דחהו הצדיק.

חלפו כמה שעות ובלב האיש התחזקה המחשבה, שכלל הנראה הצדיק החליפו במישהו אחר. הוא החליט לנסות שוב, אולי יתרכך הרבי ויבוא לקראתו. ליבו נשבר בקרבו ובעמדם לפני הצדיק פרץ בבכי, אולם פניו של רבי נחמיה יחיאל נותרו חתומות.

האיש לא היה יכול לשאת את העובדה שהצדיק אינו מקבלו – אך לשווא. נראה שהצדיק יודע היטב מיהו ומתכוון דווקא אליו, ואינו מוכן לקבלו.

בצר לו פנה היהודי אל אימו של הצדיק, אשת 'היהודי הקדוש', בבקשה להשתדל בעבורו. לאחר התערבותה של האם ניאות הצדיק לקבלו, ובהיכנסו שאלו: "התכירני?".

"לא", השיב האיש, והוסיף: "זו לי הפעם הראשונה אצל הצדיק". הצדיק שאלו שוב, אולי בכל־זאת הוא מזהה אותו, והאיש השיב בשלילה.

"אספר לך סיפור", אמר לו הצדיק, "ואז תבין את פשר התנהגותי", והחל לגולל לפניו סיפור שאירע עמו בילדותו.

כאשר רבי נחמיה יחיאל היה ילד בן תשע, ניחן בטהרתו ובקדושתו בכוח מיוחד לראות על כל אדם את כל מה שעשה מיום היוולדו ועד עתה. הוא הבין שמתנה זו ניתנה לו מלמעלה כדי שיוכל לעזור לאנשים, אך הוא לא חפץ בה, והתפלל שייקחו ממנו כוח זה.

ביודעו שבעיר לא־רחוקה מתגורר הצדיק רבי ישראל מרוז'ין, חש משיכה עזה להגיע אליו ולבקשו להתפלל עליו שיקבלו את משרתו. ידע הילד שמשפחתו לא תאפשר לו לצאת לדרך הארוכה, ויצא לדרך בלי להודיע לאיש, ובתרמילו מעט לחם, סידור ותהילים.

הילד הספיק להרחיק מעירתו, פשיסחה, מרחק ניכר, עד שרגליו כשלו. באין בו עוד כוח, התיישב בצד הדרך והחל לשפוך את מרי־שוחו באמירת

תהילים. אז הבין כי טרם הגיע זמנו להגיע לרוז'ין וכי עליו לחזור לביתו. בלי יכולת לשוב בכוחות עצמו, בגלל חולשתו, נאלץ להמתין עד שאנשים טובים ירחמו עליו וייקחוהו עמם. לשמחתו ראה מרחוק מרכבה מפוארת

רתומה לסוסים אבירים, האומרת כולה עושר והדר. כשהתקרבה, הבחין כי האדון היושב בעגלה הוא יהודי. קם הילד והושיט את ידו לעבר העגלה. כאשר עברה העגלה לידו קרא בקול אל האדון: "התוכל לקחת אותי עמך? חלש

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

להקים מהנפילה

אחד הכינויים שבהם הגמרא (סנהדרין צו,ב) מכנה את משיח־צדקנו הוא – 'בר־נפלי' (=בן הנפל). וכך היא אומרת: "אמר ליה רב נחמן לרבי יצחק: מי שמיע לך אימת אתי בר־נפלי? (=האם שמעת מתי יבוא בן הנפל?). אמר ליה: מאן בר־נפלי? (=שאל רבי יצחק: מיהו בן הנפל?). אמר ליה: משיח־רבי יצחק שואל את רב נחמן בתמיהה, וכי הוא מכנה את משיח בן־הנפל? רב נחמן מאשר, ומביא ראיה מהפסוק 'ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת'."

כינוי זה יוחס גם לדוד המלך. הוזהר אומר, שדוד המלך היה צריך להיות נפל, ולא היו לו שנות חיים משל עצמו. על כך נאמר הפסוק "חיים שאל ממך", מכיוון שהוא עצמו היה נטול שנות חיים. אלא שקיבל חיים מאדם הראשון ומאברהם, מיעקב ומיוסף.

הקשר בין משיח לדוד המלך גלוי וברור: דוד המלך נקרא (ראה רמב"ם, הלכות מלכים פרק יא) "משיח הראשון, והמשיח נקרא 'משיח האחרון'. המשיח גם מביא את מלכות דוד לידי שלמות, ומכאן הזיקה העמוקה והפנימית שביניהם. ואכן, הכינוי 'בר־נפלי', שנאמר על שניהם, מכיל את המשמעויות העמוקות שבמהותם הפנימית.

המלכות לא נהרסה

המהר"ל מפראג מסביר בצורה נפלאה (נצח ישראל פרק לה) את משמעות ה'נפילה' שנאמרה לגבי המשיח ('בר־נפלי', 'סוכת דוד הנופלת'). אמנם נפילה היא מצב לא־טוב, אבל יש בה מעלה גדולה על מצבים אחרים – מנפילה אפשר לקום ולהתרומם, "כמו האדם שנפל, שוודאי יעמוד ולא יהיה נופל לעולם".

דבר שנהרס – דורש בניין מחודש. דבר שהתפרק – מחייב הרכבה מחודשת. אבל דבר שנפל – אין צורך בשום בניין והרכבה, אלא רק להקימו מנפילתו. זו מהותה של מלכות דוד: היא אמנם נפלה, אבל לא נהרסה ולא נתפרקה. היא קיימת בשלמותה, אלא שבזמן הגלות היא בבחינת נפילה. כשיגיע זמן הגאולה – היא פשוט תקום ותעמוד ותחזור למעמדה הראשון.

המהר"ל מסביר גם־כן, מדוע נאמר "סוכת דוד" ולא 'בית' וכדומה. הוא נותן לכך שני טעמים: (א) הביטוי 'סוכה' מציינ ארעיות. הארעיות כאן היא במשמעות חיובית, שכן מלכות דוד אינה כמו דבר גשמי שהוא מחובר עם המציאות של העולם־הזה וקבוע ומושרש בה, אלא היא דבר אלוקי שלמעלה מהעולם הגשמי. הארעיות מציינת את העל־טבעיות שבמלכות דוד. (ב) סוכה יכולה ליפול ולהיות מוקמת מחדש, דבר שאינו אפשרי בבית.

וכך אומר זאת המהר"ל: "הבית, כאשר נופל, נתבטל עניינו הראשון שהיה לו. ואם חוזר לבנות – הוא צורך חדש, ולא קרא שהקים בית נופל, שכבר נתבטל... אבל הסוכה... בקלות הוא חוזר ומעמידו. לכך שייך בו הקמה והוא חוזר לעניין הראשון בקלות. וכן מלכות בית דוד, שהוא עומד להקמה אחר נפילת המלכות, נקרא המלכות סוכת דוד הנופלת... וקרוב מאוד הוא להקימו בקלות".

יעמוד מנפילתו ויתגלה

משמעות הדברים היא, שהכוח האלוקי שקיים במלכות דוד, עדיין אצור ושמור בה ולא ניטל ממנה חלילה. כל מה שקרה בזמן הגלות הוא, שכוח זה מוסתר ונעלם ואינו בא לידי ביטוי. הוא בבחינת 'נפילה'. אבל ברגע שייגיע הזמן – יפרוץ ויתגלה במלוא הדרו.

גם בזמן הגלות בא הכוח הזה לידי ביטוי מסויים, כפי שאמרו חז"ל על הפסוק "לא יסור שבט מיהודה" – "אלו ראשי גלויות שבבל". כלומר, גם בזמן הגלות קמים "ראשי גלויות" משבט יהודה, שממשיכים במידה מסויימת את כוח ההנהגה של מלכות דוד. זו גם מהותו של המשיח, שכוח המלכות של דוד המלך טמון בו, ובבוא העת יתגלה כוח זה והוא יעמוד 'מנפילתו' ויתגלה בכל הדרו.

אני ואיני יכול ללכת לבדי". עצר האדון את המרכבה, כחן את הילד בעינו, ולמרה אכזבתו קרא לעברו בזלזול: "ראה שאתה גנב קטן". למראה ספר התהילים שבידו הוסיף בגיחוך: "ואם אתה אומר תהילים, הרי אתה גנב טוב".

שוב ושוב התחנן הילד באומרו כי כבר יומיים כמעט לא אכל, וכי הוא חלש ועייף, ואין בכוחו לשוב לביתו בכוחות עצמו. אך האדון חזר על דבריו, התיישב בנוחות במושבו והמרכבה המשיכה בדרכה.

שבור ומדוכא התיישב הילד על הארץ ופרץ בבכי תמורורים. מה יעשה? השמש נוטה לשקוע, ועלול הוא להישאר כאן לבד בלילה החשוך. בשפתיו רחש תפילה ובליבו קיננה התקווה כי הקב"ה יהיה בעזרו.

ואכן, אחרי זמן לא־ארוך עבר במקום יהודי שהלך ברגליו לביתו שבכפר הסמוך. בראות האיש את הילד שוכב על הארץ חסר־אונים, נכמרו רחמיו עליו, הרימו בזרועותיו ונשאו עד שהגיע לביתו. שם הגיש לילד ארוחה חמה, בגד חם ומיטה לישון.

"למחרת, כאשר רצה האיש להחזירני לביתי", ממשיך הצדיק בסיפורו, "נאלצתי לגלות לו מי אני. מיד שכר עגלה והביאני לבית אחי בפשיסחה.

"שאלו אותי מן השמים איזה עונש אבחר עבור האדון. השבתי כי איני רוצה שיהודי יענש בגללי, אך מן השמים אמרו, שמוכרח הוא להיענש ועליי להחליט.

"באין־ברירה לקחתי את העושר מהאדון העשיר, והעברתי אל היהודי הכפרי שריחם עליי. ואכן, בתוך זמן קצר ירד האיש מנכסיו לגמרי, והכפרי נעשה עשיר גדול.

"וכעת אמור לי", פנה הצדיק במבט חודר אל האיש, "התדע מי היה אותו אדון עשיר?".

חיוורון כיסה את פני האיש. הוא הודה מיד כי הוא האיש, וכי הוא זוכר היטב את פרטי המקרה.

הצדיק, שביקש להביאו לידי תשובה שלמה, המשיך ואמר: "הלוא תראה כי מן השמים רצו להענישך, כדי שהעוני יהיה כפרה על מעשיך. מדוע תבוא עכשיו לבקש את ברכתתי?".

האיש פרץ בבכי קורע לב, הביע חרטה עמוקה, ובלב נשבר ובתחנונים ביקש מהצדיק כי יעתיר בעדו.

כשראה הצדיק כי האיש מתחרט באמת, אמר לו: "אפעל בשמים להעביר את עונש הדלות מעליך. אמנם עשיר לא תהיה, אך אברכך בפרנסה טובה". יצא האיש מחדרו וכדברי הצדיק כן היה.

פתגם חסידי "אם רצונך לחלץ אדם השקוע בבוי, אל תחשוב שדיי לך לעמוד למעלה ולהושיט את היד. עליך לרדת כולך אל תוך הבוי ומשם תוכל להעלותו למעלה" (רבי שלמה מקרלין)

אומרי התהילים תמיד לשירותך

אלינו, הציגה את עצמה בשמה ומיד התחילה להזיז עניינים. עד מהרה ידענו פרטים על המתרחש בחדר הניתוח. רופא בכיר בא להסביר לנו בהרחבה מה עושים לבנו. האחות הייתה ממש מלאך מושיע ומרגיע.

"שאלנו אותה מי שלח אותה אלינו. נדהמנו כשענתה שהיא אחת המתנדבות של מוקד התהילים הארצי, ואיש המוקד הוא שהתקשר אליה. בשעות הבוקר הופיעה אחות אחרת, שהחליפה אותה. למעשה לאורך ארבע-עשרה השעות שנמשך הניתוח, הייתה אחות צמודה אלינו ועזרה בכל מה שהיינו צריכים. בין לבין היא ירדה ו...אמרה תהילים".

חסד באמצעות תהילים

את 'מוקד התהילים הארצי' מפעיל הרב **מרדכי משה מנדל**, אברך בן 32, שטבע את הססמה 'מוקד התהילים ארצי - כי לב של יהודי מתחבר לתהילים'. "המטרה היא לעשות חסד עם הזולת, ודרך התהילים אני עושה חסד עם כל גוני האוכלוסייה", הוא אומר.

הם מפעילים מערכת ממוחשבת שעובדת כל שעות ביממה, וכל מי שמבקש לומר תהילים, בעבור כל צורך שהוא, מתקשר ומקבל פרקי תהילים לאמירה או שהוא בוחר אילו פרקים לומר. "יש מי שרוצים להתפלל לרפואת אדם מסויים או להצלחה", מסביר הרב מנדל, "וכך מצטרפים רבות עמך ישראל לאמירת תהילים. אנחנו גם מארגנים ימי תפילה שבהם מזכירים שמות הזקוקים לישועה".

יום שני השבוע, אחת בלילה. תינוק בן שישה חודשים הובהל לחדר הניתוח במרכז הרפואי שניידר בפתח-תקווה. לאחר שדלתות חדר הניתוח נסגרו צלצל הטלפון במוקד התהילים הארצי. אב התינוק, שקיבל בעבר כרטיס עם מספר המוקד, התקשר וביקש: "מישהו יכול לומר עכשיו תהילים בשבילנו? התינוק שלנו נכנס לחדר הניתוח והמצב סבוך".

מספר האב: "ההחלטה על הניתוח התקבלה במפתיע, לאחר הידרדרות שחלה במצבו של בני. אפילו לא היה לי עם מי להתייעץ. התקשרתי למוקד התהילים הארצי. האיש מעבר לקו ביקש את שם הילד ושם אימו, ובעוד אני על הקו, אני שומע אותו מחייג. השיחה הראשונה הייתה אל קבוצה ששהתה בציון רבי שמעון בר-יוחאי במירון. לאחר מכן הוא התקשר לאדם ששהה ליד הכותל המערבי. השיחה הבאה הייתה לאדם שעמד במערת המכפלה. היה מרגש מאוד לדעת שהתפללות כבר נישאות בציון רשב"י, בכותל המערבי וליד קברי האבות. איך יכולתי להשיג זכויות כאלה ברגע קריטי כל-כך!".

אחות משמים

מוסיף האב ומספר: "בכך לא נסתיימה העזרה. כעבור כמה דקות התקשר אליי מנהל המוקד והתעניין היכן מתקיים הניתוח ומי הרופא המנתח. סיפרתי לו את הפרטים, תוך שאני תוהה מה הקשר בין מוקד התהילים לענייני. חלפו עוד כמה דקות ולחדר ההמתנה נכנסה אחות בכירה. היא ניגשה

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

(ויקרא ב'ג) "על כל קרבן תקריב מלח", והוא מגן מן הפורענות.

את הכלים הריקים רצוי להסיר מן השולחן לפני הברכה, וכן מאכלים שאינם ראויים. אבל השאריות, יש שכתבו לכסותן יפה ולא להסירן, משום שניצוצות הקדושה הדבוקים בהן באים לידי תיקונם על-ידי ברכת המזון. נוהגים לכסות את הסכינים (של ברזל) בשעת ברכת המזון, כי השולחן דומה למזבח, שעליו נאמר (דברים כז,ה): "לא תניף עליהם ברזל", לפי שהברזל מקצר ימיו של אדם והמזבח מאריך ימיו, וגם השולחן (הכנסת אורחים) מאריך ימיו ומכפר עוונותיו של אדם, ו"אינו בדין שיונף המקצר על המאריך". ובמקומות רבים נהגו שלא לכסותם בשבת וביום-טוב, שבהם אין שטן ופגע רע, וסיים על כך ה'בית יוסף': "ומנהג ישראל - תורה היא". ויש מכסים גם בשבת.

מקורות: סנהדרין צ"א. שו"ע או"ח סי' קפ"ה, א"ב, ה"ג, ו"כ, שו"ע אדמו"ר הקדון, ק"ח חיים ופסקי תשובות שם.

לחם על השולחן

שאלה: האם אפשר לפנות את השולחן לפני ברכת המזון?

תשובה: כדי שתחול הברכה על השולחן יש להשאיר עליו מעט מן הלחם, כפי שנאמר בברכה (מלכים ב' ד,מג) "אכול והותר", ועדיף להשאיר מן הלחם שאכלו בסעודה זו. אם לא נשאר לחם על השולחן, אין להביא כיכר לחם שלמה לצורך הברכה, מכיוון שזה היה מנהג עובדי אלילים, שערכו שולחן לעבודה זרה, אבל אם נשאר לחם שלם על השולחן (כמו הנשאר בשבת מלחם-משנה) טוב שלא להסירו לברכה (האר"י ז"ל החמיר תמיד שלא להשאיר לחם שלם).

יש להשאיר את המפה והלחם עד סיום ברכת המזון, כדי שיהיה ניכר שמברכים לה' על חסדו וטובו הגדול שהכין מזון לכל בריותיו. ב'קיצור של"ה' כתב להשאיר גם את המלח, כדוגמת המזבח המכפר, שנאמר בו

הרב מנדל: "אני מעביר שמות לתפילה"

מאגר ענק

כל מי שמבקש שיתפללו עליו או על בן-משפחתו מתקשר ונענה. "אני בדרך-כלל מבקש מעט פרטים על הפונה, וכך נוצר מאגר ענק של חסד". הוא אומר. "אני מתווך בין נזקקים ובין בעלי-מקצוע רבים, שמסייעים חנם-אין-כסף לנזקקים. יש לנו גם ייעוץ והכוונה רפואית. יש אנשים שנמצאים בכל יום בשעות מסויימות ליד קברי צדיקים או במקומות קדושים, ואני מעביר להם שמות לתפילה" (לקבלת מידע או התנדבות אפשר להתקשר 721-700-700-1 שלוחה 9).

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית

מופצים בכל רחבי ארה"ב

להזמנות ולפרסום אנא פנו:

347-414-3376

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות

של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום ניתן לעלות ולהשתטח על

'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20
Francis Lewis Blvd. Cambria

Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545,

Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

Commercial & Residential Financing

Levi Hartman

לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128

Cell: 646-335-8818

Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

סופר סת"ם • HaSofer

RABBI MOSHE KLEIN

משה הלוי קליין

321 Kingston Avenue

718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company